

آشنایی با اقدامات ایمنی لازم برای جلوگیری از آتش سوزی در جنگل و دشت

حرقه های کوچک آتش به جان طبیعت می اندازد

شهر وند | اگر کسی در دامنه کوه، جنگل یا در حاشیه دره ای پر درخت یا در میان درختان جنگلی زندگی می کند، محل سکونت او همواره به علت فراوانی چوب و مواد سوختنی در معرض خطر آتش سوزی قرار دارد. منشأ این نوع آتش سوزی معمولاً رعد و برق یا بروز اتفاقات غیرمنتظره است. همچنین شرایط خشک و بی آبی در ایام مختلف سال در بخش های مختلف کشور تا حد زیادی احتمال بروز آتش سوزی را افزایش می دهد. آتش سوزی در طبیعت سریعاً گسترش پیدا کرده و گیاهان، درختان و منازل مسکونی را طعمه خود خواهد کرد. در هر نقطه ای از ایران احتمال وقوع این نوع آتش سوزی می رود، اما منطقه شمال، دامنه های البرز و زاگرس بیشتر در معرض خطر هستند. با برنامه ریزی در ست و مناسب همراه با دانش و آگاهی در مورد نحوه حفاظت از مراتع و جنگل ها و همچنین ساختمان های موجود در این مناطق می توان از تخریب و ویرانی ناشی از یک آتش سوزی مهیب تا حد زیادی کاست. اقدامات احتیاطی و ایمنی مختلفی وجود دارد که با به کار بردن آنها می توان ریسک و خطر ناشی از خسارات را کم کرد. با توجه به حجم بالای بارش های بهاره و گسترش پوشش گیاهی در مراتع سراسر کشور، نیاز است تا بازدید شدن به فصل گرما بانکات ایمنی و مراقبت های لازم در پیشگیری از وقوع آتش سوزی در طبیعت آشنا شویم. با نزدیک شدن به تابستان و آمدن فصل گرما، پوشش گیاهی موجود مراتع رو به خشکی می رود و رها کردن ته سیگار یا انداختن استکان و لیوان در مراتع و طبیعت می تواند عامل آتش سوزی شده و ناگهان سطح وسیعی از طبیعت را دچار خسارت های جبران ناپذیری کند.

اگر با آتش مواجه شدید چه کارهایی باید انجام دهید

- در صورت مشاهده آتش سوزی سریعاً با شماره ۱۲۵ تماس گرفته و موقعیت را دقیق و واضح برای آنها شرح دهید.
- مراقب افراد ناتوان و کم توان مانند افرادی که دارای مشکل جسمی و معلولیت هستند و همچنین کودکان و سالخورده گان باشید و آنها را خیلی سریع از محل دور کنید.
- اگر کسی در محل سکونت خودتان هست، جریان گاز شهری را فوراً قطع کنید. توجه کنید تنها افراد صلاحیت دار حق دارند جریان گاز را مجدداً برقرار کنند.
- در پیچه های زیرزمینی را می توانید با تخته های چند لایه آماده یا سایر درز گیرهای تجاری ببندید. همچنین کپسول های حاوی گاز را باید خاموش کنید.
- اگر وسایل و اثاثیه چوبی و قابل اشتعال در حیاط بیرونی خانه دارید، آنها را به داخل خانه منتقل کنید.
- سرشلینگ آب را به شیرهای بیرون از خانه وصل کنید و آبپاش ها را روی سقف و در مجاورت مخازن سوخت قرار دهید تا بتوانید فوراً از آب استفاده کنید.
- بهتر است بوته های اطراف محل سکونت خود را فاصله ده متری آبپاشی کنید یا آنها را بچینید.
- امکانات اطفای حریق مانند شن کش، تبرزین، اره دستی یا برقی، سطل آب و بیل را در دسترس قرار دهید.
- خودروی خود را در پارکینگ یا در فضای باز به حالت فرار پارک کنید. درهای خودرو را ببندید اما قفل نکنید.
- شیشه ها یا لاکشیده و سوپرج را در حالت استارت بگذارید، در و پنجره های گاراژ را ببندید اما قفل نکنید. بهتر است سیستم دربازکن اتوماتیک گاراژ را نیز قطع کنید.
- پنجره هادر پنجره ها و درها را باید بسته نگه دارید اما پرده و پشت پنجره هایی که قابلیت اشتعال دارند را باید بردارید.
- بهتر است آشپای قابل اشتعال را به وسط منزل مسکونی و دور از پنجره و درهای شیشه ای منتقل کنید. همچنین همه درها و پنجره های داخلی را باید ببندید تا مانع از هجوم شعله های آتش به داخل شود.
- آشپای باز را که در آب خراب نمی شوند، می توان به داخل حوض یا استخر انداخت.
- اگر تأکید به تخلیه محل شد، بی درنگ این کار را انجام دهید. باید راهی دور از شعله آتش انتخاب کنید. همواره حواستان به تغییر سرعت و جهت شعله های آتش و دود باشد.

چهار دلیل برای وقوع آتش سوزی در طبیعت

بسیار قابل اشتعال تبدیل می شوند. بادهای قوی می توانند این نوع آتش سوزی های جنگلی را به مناطق بزرگی گسترش داده و مهار آن را سخت و دشوار سازند.

فعالیت های نا آگاهانه انسان در طبیعت

فعالیت های انسان یا به عبارت دقیق تر، سهل انگاری های انسان عامل بیش از ۸۰ درصد آتش سوزی های جنگلی به شمار می روند. اکثر آتش سوزی های جنگلی که در نتیجه فعالیت های انسان رخ می دهند را می توان آتش سوزی های تصادفی نامید. یکی از مهمترین فعالیت های انسان که می تواند باعث بروز آتش سوزی در جنگل شود، ایجاد حریق در راستای پاکسازی زمین از پوشش گیاهی است که گاهی اوقات می تواند از کنترل خارج شود. همچنین گاهی اوقات کسانی که برای گردش و تفریح به جنگل می روند، می توانند به طور بالقوه عامل بروز آتش سوزی شوند. رها کردن آتش خاموش نشده یا ته سیگار در طبیعت باعث ایجاد آتش می شود. در بسیاری از مواقع چمن های خشک را می سوزانند تا رشد چمن تازه را تسریع کنند و این امر نیز می تواند باعث بروز آتش سوزی در جنگل شود.

آن شعله ور می شود. این درجه حرارت را نقطه اشتعال می نامند. نقطه اشتعال چوب ۵۷۲ درجه فارنهایت یا ۳۰۰ درجه سانتیگراد است. همچنین این اشتعال مواد گلیک مرده همچون برگ، ترکه های کوچک و شاخه های خشک روی زمین می تواند باعث افزایش حرارت و گرما شود. چوب در دماهای بالا همچنین می تواند گازهای هیدروکربنی از خود متصاعد کند و این گازها هنگام تماس با اکسیژن دچار فعل و انفعال شده و باعث ایجاد حریق می شوند. بنابراین چوب در شرایط آب و هوایی بشدت گرم و خشک می تواند به نقطه اشتعال رسیده و خود به خود آتش بگیرد.

آتش سوزی های جنگلی خود به خود اکثر ادر آن دسته از مناطق آب و هوایی مشاهده می شوند که از رطوبت کافی برخوردار بوده و مستعد رشد پوشش گیاهی هستند و در عین حال فصول گرم و خشک طولانی مدت را نیز تجربه می کنند. آتش سوزی های جنگلی خود به خود معمولاً در فصول تابستان و پاییز و همچنین هنگام وقوع خشکسالی اتفاق می افتند. زیرا در چنین مواقعی برگ ها و ترکه های ریخته شده روی زمین و همچنین دیگر مواد گلیک به موادی خشک و

آتش فشانی هم می توانند باعث بروز آتش سوزی در جنگل شوند، زیرا گدازه های آتشفشانی هر چیزی را که بر سر راه شان قرار گیرد، می سوزانند.

آتش سوزی های زیرزمینی

آتش سوزی های زیرزمینی یا سوختن بدون شعله زغال های رسوبی یکی دیگر از عوامل مهم شعله ور شدن مجدد آتش و همچنین گسترش آتش سوزی در جنگل محسوب می شود. آتش سوزی های زیرزمینی که در اصل بر اثر صاعقه یا وقوع آتش سوزی جنگلی حادث می شوند، می توانند تا مدت ها پس از خاموش شدن آتش سوزی زمینی به سوختن ادامه داده و در نتیجه می توانند باعث شعله ور شدن مجدد آتش در جنگل شوند.

آتش سوزی های خود به خود

گاهی اوقات آتش سوزی های جنگلی می توانند خود به خود اتفاق بیفتند، مخصوصاً هنگامی که هوا بشدت گرم و خشک است و به قدری حرارت تولید می کند که می تواند باعث احتراق خود به خود در طبیعت شود. هر چیزی از جمله چوب دارای درجه حرارتی است که در

دلایل گوناگونی از صاعقه و فوران های آتشفشانی گرفته تا بی احتیاطی در زمینه آتش روشن کردن در مناطق جنگلی، که می توانند باعث بروز آتش سوزی در جنگل و طبیعت شوند. گاهی اوقات یک ته سیگار روشن که در جنگل رها شده باشد نیز، می تواند باعث بروز آتش سوزی جنگلی شود. در ادامه به عواملی اشاره می شود که می توانند باعث بروز آتش سوزی در جنگل شوند یا بر شدت آن به قدری بیفزایند که باعث از بین رفتن پوشش گیاهی و جانوری در مناطق در معرض آتش سوزی شوند.

صاعقه و فوران های آتشفشانی

آتش سوزی های جنگلی معمولاً در نتیجه اصابت صاعقه خشک یا صاعقه ای که با بارندگی همراه نیست، رخ می دهند. این نوع آتش سوزی ها اغلب در مناطق دور افتاده رخ می دهند و به همین دلیل است که آتش سوزی های ناشی از صاعقه در مقایسه با آتش سوزی های ناشی از فعالیت های انسان مناطق بیشتری را در بر می گیرند. به همین نحو، فوران های

قبل از وقوع آتش سوزی در طبیعت حواستان به نکات ایمنی باشد

اطلاع دهید و اجازه بگیرید. همچنین قبل از سوزاندن زباله لازم است حداقل ۳ متر اطراف کوره را کاملاً تمیز کنید.

• هنگام سوزاندن زباله باید دستگاه اطفای حریق نیز در دسترس باشد

- فاصله ۱۰ متری اطراف خانه، نباید درختان چندان بزرگ را بکارد. این اقدام فضایی برای دفاع در برابر آتش سوزی ایجاد می کند. بعد از این فضایی نیز شاخ و برگ ها و چوب های خشک را باید جمع آوری کرد.
- بهتر است درختان و گیاهان مقاوم به آتش در اطراف محل سکونت بکارید تا مانع از گسترش سریع آتش سوزی شوند (مثلاً درختان دارای چوب مقاوم، کاج مقاوم به آتش، درخت همیشه بهار).
- باید مانع آب ماندن استخر معمولی شنا و چاه آب در دسترس مأموران آتش نشانی باشد

- از مصالح مقاوم به حریق مانند سنگ، آجر و فلز در ساخت محل سکونت استفاده شود. در مناطقی که ریسک آتش سوزی بالاست حتی الامکان مصالح چوبی به کار گرفته نشود، زیرا کمترین مقاومت را در برابر آتش سوزی دارند
- تمام دریچه های خارجی و سوراخ های موجود در ساختمان محل سکونت خود را باید باصفحات فلزی توردار ۶ میلی متری ببوشانید تا مانع پراکنده شدن حرقه آتش شوند
- از پنجره های چند لایه، شیشه های ایمنی یا پشت پنجره ای ضد حریق استفاده کنید. این اقدام مانع از انتقال گرما توسط پنجره های بزرگ خواهد شد
- از پرده های مقاوم به حریق به منظور افزایش ضریب حفاظت پنجره ها استفاده کنید
- دودکش ها بخاری هیزمی و تمام سیستم های گرمایی خانه سالانه توسط فردی کارشناس تمیز و بررسی شوند همچنین عایق کاری دودکش ها را فراموش نکنید و توجه داشته باشید حداقل یک متر از سقف بالاتر باشد.
- در هنگام حضور در طبیعت، از خاموش شدن آتش ایجاد شده اطمینان حاصل کنید
- قبل از آن که زباله های خود را در نواحی جنگلی بسوزانید به مقامات مسئول

- به کمک علایم، مسیر دسترسی به محل سکونت خود را مشخص کنید، طوری که از کنار جاده به خوبی قابل تشخیص باشند
- هرگز مواد شیشه ای (ظنیر انواع بطری شیشه ای و پلاستیکی)، خرده شیشه و اشیای مشابه را در داخل جنگل ها و مراتع رها نکنید. این اشیاء مانند عددسی در همین عمل کرده و موجب اشتعال علفه خشک و مواد قابل اشتعال کف جنگل ها و مراتع شده و باعث ایجاد آتش سوزی می شوند
- از پرت کردن ته سیگار یا چوب کبریت استفاده شده در جنگل ها و مراتع خودداری کنید
- باید گیاهان و علفه سطح جنگل و مرتع را با چرای دام و برداشت دستی کاهش داد و تنه های پوسیده و خشک درختان پاکسازی شود
- مرزهای خاکی مثل کانال، خاک ریز و سنگ چین بین مزارع و حاشیه جنگل و مرتع ایجاد کنید
- از سوزاندن بقایای محصولات کشاورزی در مزارع مجاور جنگل ها و مراتع خودداری کنید
- از روشن کردن آتش در نواحی جنگلی و مراتع خودداری کنید. در مواقع ضروری آتش را در جایگاه های ویژه با سطوح بدون پوشش گیاهی روشن کنید و دور آن را با سنگ چین محصور کنید
- هنگام خاموش کردن آتش، خاکسترهای اجاق را بدون اطمینان از خاموش شدن کامل (به وسیله آب یا مدفون کردن با خاک)، رها نکنید
- چمن های اطراف محل سکونت را باید کوتاه کنید، برگ های ریخته شده را جمع آوری و سقف خانه را از شاخ و برگ های زاید درختان پاکسازی کنید
- همیزها را باید حداقل در فاصله ۱۰ متری محل سکونت انبار کنید
- اشیاء، مایعات و محلول های قابل اشتعال را باید در ظروف فلزی خارج از محل سکونت (حداقل ۱۰ متر دورتر از ساختمان و نرده های چوبی) نگهداری کنید.

۹۵ درصد

از آتش سوزی ها به دلیل خطای انسانی رخ می دهد

چطور از آتش سوزی در طبیعت جلوگیری کنیم؟

منشأ آتش سوزی در طبیعت معمولاً رعد و برق یا اتفاقات غیرمنتظره ای انسانی است. یک بطری شکسته شیشه ای یا بطری آب معدنی یا چند قطره آب می تواند نور خورشید را متمرکز کرده و گیاهان خود رو در دشت ها را به آتش بکشد

اقدامات پیشگیرانه

بطری های شیشه ای یا پلاستیکی را در جنگل و مراتع رها نکنید

تنه های پوسیده و خشک درختان را پاکسازی کنید

بقایای محصولات کشاورزی را در مزارع نسوزانید

اطراف آتش را با سنگ محصور کنید

از خاموش شدن خاکستر اجاق مطمئن شوید؛ با آب یا مدفون کردن

چوب کبریت یا ته سیگار تان را پرتاب نکنید

محلول های قابل اشتعال را در ظروف فلزی بریزید

اقدامات اولیه

با ۱۲۵ تماس بگیرید

سریع از محل خارج شوید

به کودکان، سالخورده گان و معلولان کمک کنید

بوته های اطراف را تا فاصله ۵ متری آبپاشی کنید

آتش سوزی سالانه در جنگل های ایران رخ می دهد

۱۵۰۰۰

منبع: khadem.ir